

MN 2022/0078.2

Behovsutredning enligt miljöbalken för åren 2023–2025 samt tillsynsplan för 2023

Miljönämnden

2022-12-04

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	4
Miljönämnden har ett brett uppdrag	5
Vad innebär uppgiften	5
Tillsynsuppdraget – offentlig kontroll och myndighetsutövning	6
Koppling till styr- och måldokument	7
Nationell styrning av tillsynsmyndigheternas arbete	7
Nationella miljökvalitetsmål och Agenda 2030 (globala målen).....	9
Skånes prioriteringar.....	10
Lunds kommuns policy för hållbar utveckling med program för social hållbarhet och program för ekologisk hållbarhet.....	10
Behovsutredning	11
Konsekvensanalys	13
Tillsynsplan.....	14
Planerings- och prioriteringsgrunder.....	14
Miljönytta.....	14
Avgifter styrande för löpande tillsynsfrekvens	15
Allmänna grunder för den löpande tillsynen	15
Miljöskydd.....	16
Prioriterade tillsynsområden inom miljöskydd.....	17
IED-verksamheter.....	17
Avloppsreningsverk.....	17
Små avloppsanläggningar	18
Dagvatten.....	20
Större enskilda objekt och verksamheter	22
Bergtäktverksamhet.....	22
Energitillsyn.....	23
Areella näringar.....	24
Fordonsbranschen.....	25
Förorenade områden	26
Masshantering	29
Återvinning av avfall så att det upphör att vara avfall	31
Illegal avfallshantering	31
Kemikalieområdet.....	32
Sprängämnesprekursorer.....	32
Områdesskydd, naturvård och strandskydd	32
Hälsoskydd	33
Prioriterade tillsynsområden under 2023.....	34
Bostäder.....	34
Skolor	35
Hygieniska verksamheter.....	35
Publika arrangemang samt nöjes- och danslokaler	36
Strålskydd.....	36
Rökfria miljöer.....	36
Tillfälliga boenden och Vårdboenden	36
Miljöstrategiskt arbete och miljöövervakning	37
Samhällsplanering	37
Luftövervakning och luftkvalitet	37

Grundvattenkvalitet	39
Vattendirektivet och Lunds Vatten	39
Kemikalieplan - Lundakem	40
Digitalisering och kvalitetsutveckling	41
Effektiva verksamhetssystem.....	41
Tillgänglighetsanpassning	41
Servicemätning – ”kundnöjdhet”	41

Sammanfattning

Miljönämndens ansvarsområden breddas och utökas kontinuerligt. Komplexiteten i lagstiftning och rättstillämpning kopplat till prövning och tillsyn enligt miljöbalken ökar, vilket tar allt större resurser i anspråk. Till detta ska läggas statens införande av en nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period. Strategin ska bidra till att myndigheternas samlade resurser och kompetens används effektivare och bidrar till en ökad likvärdighet i tillsynen.

Strategin innehåller sju tillsynsområden. Vart och ett av dessa har inringade fokusområden med tillhörande preciseringar, och till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. För kommunernas vidkommande får den nationella tillsynsstrategin genomslag under 2023.

Exploateringstrycket i Lunds kommun är fortsatt högt och planeringstakten har inte nämnvärt mattats trots oroligheterna i vår omvärld. Kommunen driver ett ambitiöst utvecklingsorienterat projekt som syftar till en sammanhållen samhällsbyggnadsprocess för en bättre ledning och styrning av samhällsplaneringen. Samhällsbyggnadsprojekt som planeras och genomförs är ofta stora och har en grad av komplexitet.

Många viktiga frågor behöver övervägas om man ska uppnå målen om ett hållbart samhälle. Hur skapar vi ett Lund som tilltalar många med goda boendemiljöer? Hur kan vi bo tätt men ändå ha mycket grönytor runt oss? Kloka avvägningar mellan bostädernas ökade bullerexponering och stadens utveckling behöver göras. Samhällsbyggnadsprocessen behöver ta särskild hänsyn till hur man kan bygga och planera klokt utifrån störningar under byggtiden.

I vårt urbaniserade samhälle är behovet stort av närnatur som ger möjlighet till rekreation i vardagen, men även betydelsen av god tillgång till större naturområden på lagom avstånd från staden viktig. Lund behöver av många skäl bli en grönare kommun, där de gröna och blå strukturerna utvecklas, för att möta förväntade klimatförändringar men även för att stärka rekreativa värden och biologisk mångfald.

Trafikverkets stora infrastrukturprojekt påverkar Lunds kommun i hög grad. Entreprenaden med nya trafikplatser längs E22 (Ideon och Lund Södra) påbörjas troligtvis under 2023. Utredningen av en ny stambana Lund-Hässleholm har hög prioritet och kommunen har en särskild projektorganisation där även miljöförvaltningen är engagerad.

Att Lund växer, förtätas och infrastrukturen byggs ut märks tydligt i miljönämndens verksamhet. Viktiga frågeställningar behöver hanteras och prioriteras i tidiga skeden samtidigt som rättssäkerheten för berörda aktörer behöver säkerställas. Allt mer av miljönämndens resurser tas i anspråk för deltagande i den sammanhållna samhällsbyggnadsprocessen.

Tillsynsverksamheten förutsätter en viss grad av självfinansiering via tillsynsavgifter och miljönämnden är idag till ca 40 % avgiftsfinansierad. Den pågående strukturomvandlingen inom näringslivet i Lund kan dock snabbt förändra nämndens ekonomiska förutsättningar. Den snabba strukturomvandlingen av staden, med omställning i näringslivet från tillverkande företag till mer renodlade tjänsteföretag, innebär förändrade förutsättningar även för miljönämndens tillsynsverksamhet. Traditionell industri trycks bort och tvingas hitta nya etableringar, i många fall väljer företagen att lämna kommunen helt eller att lägga ner verksamheten.

För miljöförvaltningen innebär detta en successiv omställning till andra tillsyns- och kompetensområden. Omvandlingstakten och ett stort ärendeflöde kräver att miljöförvaltningens organisation är flexibel och kan agera snabbt. Organisationen behöver också ha förmåga till tidig och god dialog med verksamhetsutövare, exploatörer och entreprenadföretag.

Det höga exploateringsstrycket kan i sig vara positivt då projekten ofta bidrar till att exempelvis förorenade områden saneras, men samtidigt bidrar exploateringen till flera nya problemområden. Förvaltningen får hantera fler klagomål på störningar i Lundabornas närmiljö, t.ex. avseende byggbuller, byggtrafik och damning. Byggprojekten leder ofta även till andra miljöproblem. Finpartiklar (jord och lera) avrinner snabbt till dagvattendammar eller direkt till vattendragen och stör vattenlevande organismers livsmiljöer. Hur kan kommunen hitta avsättning för de stora mängder schaktmassor som uppkommer?

Att allt fler människor ska samsas på en liten yta genererar också mer störningar, klagomål och fler tillsynsärenden. Förvaltningen märker att folkhälsofrågor som exempelvis buller och luftkvalitet är viktiga frågor för kommuninvånarna, likaså klimatfrågan, kopplat till ett bra och hållbart boende. Antalet klagomålsärenden ökat kontinuerligt och i många fall är det dock inte möjligt att få kostnadstäckning för nämndens utredningsarbete med tillsynsavgifter. En ny reviderad och uppdaterad taxa för miljönämndens tillsyn har tagits fram och översänts till kommunfullmäktige för fastställelse.

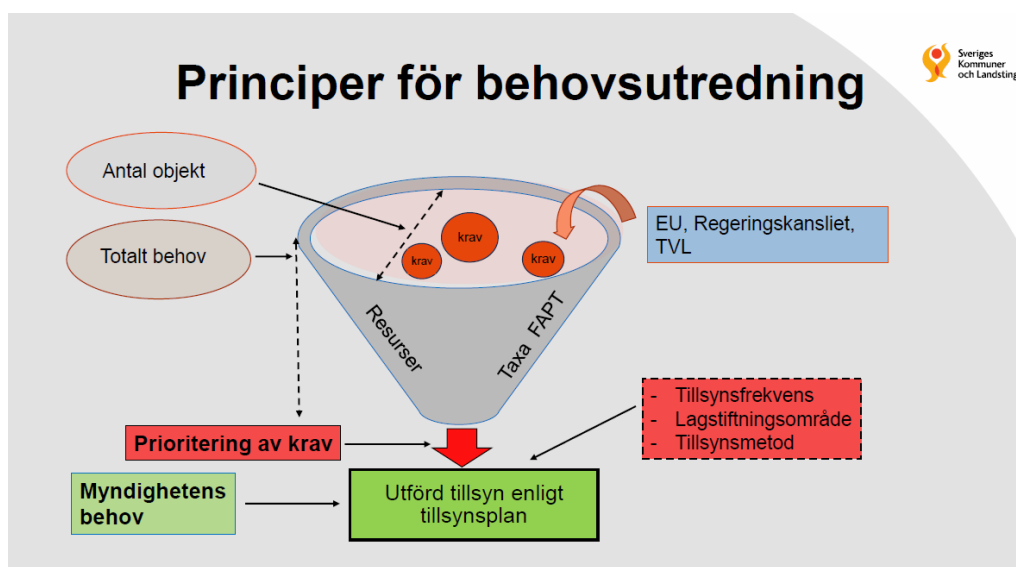
En mindre önskvärd konsekvens av regionens snabba tillväxt och en ökad urbanisering kan vara att även Lund utvecklar mer av s.k. "storstadsproblematik". Runt om i Sverige har exemplen på en ökad brottslighet inom det miljörettsliga området radats upp det senaste året, mycket fokus har legat på illegal avfallshantering, men även utnyttjande av svart arbetskraft och uthyrning av bristfälliga bostäder har rönt uppmärksamhet. Utvecklad myndighetssamverkan för att möta en sådan utveckling i samhället är en prioriterad arbetsuppgift i förvaltningens verksamhet.

Förväntningar på deltagande i den sammanhållna samhällsbyggnadsprocessen, men även på deltagande i kommunens övergripande utvecklingsarbete samt olika utredningsuppdrag, bl.a. kring stora stadsbyggnadsprojekt och infrastruktursatsningar (ny stambana m.m.), innebär en stor utmaning och ansträngning för förvaltningen. En allt större andel av miljönämndens resurser tas i anspråk för arbetsuppgifter som inte kan finansieras med tillsynsavgifter. Sammantaget kräver detta att miljönämnden tillförs mer resurser.

Inledning

Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en god och hälsosam miljö. Miljönämnden i Lunds kommun har uppdraget att genom tillsyn, miljöövervakning, rådgivning och samverkan skapa förutsättningar för en god hälsa och miljömässigt hållbar utveckling i kommunen.

Enligt miljötillsynsförordningen ska en operativ tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på en utredning av vilket tillsynsbehov som finns för myndighetens ansvarsområde och baseras bland annat på register över verksamheter som behöver återkommande tillsyn. Behovsutredningen ligger till grund för planeringen av verksamheten så att tillsynsarbetet kan bedrivas effektivt och ändamålsenligt. Behovsutredningen ska avse en tid på tre år och ska uppdateras årligen.

Den utsedda myndigheten har ett ansvar för att tillräckliga resurser har avsatts för att tillsynen ska kunna genomföras och för att personalen har tillräcklig kompetens. Tillsynsplanen ska visa hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken.

För att underlätta planeringen ingår även tillsyn enligt strålskyddslagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lag om sprängämnesprekursorer i tillsynsplanen. Därutöver tillkommer även resursbehov för administration och utveckling av förvaltningens verksamhetssystem och andra digitala hjälpmedel som kan effektivisera och kvalitetssäkra samt underlätta uppföljning av tillsynsarbetet.

(Miljönämndens ansvar för livsmedelskontrollen redovisas enligt speciallagstiftning i en särskild kontrollplan, den resursen ingår inte i denna plan)

Miljönämnden har ett brett uppdrag

Tillsynsansvaret är beskrivet genom reglemente för miljönämnden, antaget av kommunfullmäktige 2021-06-22, beslut § 237.

Miljönämnden i Lunds kommun ansvarar för tillsynen i kommunen enligt livsmedelslagstiftningen, delar av strålskyddslagen och lagen om tobak och liknande produkter, lagen om sprängämnesprekursorer, smittskyddslagstiftningen, miljöbalken inklusive tillsynen av strandskyddet, samt fullgör i övrigt kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Miljönämnden har därutöver till uppgift att uppmärksamt följa utvecklingen i kommunen i miljö- och hälsoskyddshänseende och därvid utarbeta de förslag som är påkallade, att medverka i planering där miljö- och hälsoskyddsfrågor berörs.

Miljönämnden ska också samarbeta med myndigheter, organisationer och enskilda, vilkas verksamhet berör miljö- och hälsoskyddsområdet.

Miljönämnden ska också hjälpa allmänheten med råd och upplysningar i frågor som rör nämndens ansvarsområde, samt att i övrigt fullgöra de uppdrag som kommunfullmäktige överlämnar till nämnden.

Vad innebär uppgiften

Miljönämndens huvudsakliga uppgift som tillsynsmyndighet är att kontrollera regelefterlevnad, d.v.s. att gällande lagar och bestämmelser följs, och att pröva frågor som kräver tillstånd eller anmälan enligt miljöbalken.

I egenskap av expertmyndighet i kommunen besvarar miljönämnden ett stort antal remisser, internt inom kommunen men även från regering, länsstyrelsen och centrala myndigheter.

Miljönämnden deltar aktivt i samhällsplaneringen och bevakar att hänsyn tas till miljöbalkens regelverk så att samhället kan uppnå nationella miljö kvalitetsmål och miljö kvalitetsnormer men även regionala och lokala miljö mål. I nämndens uppdrag ingår således även ett stort mått av framåtsyftande miljöstrategiskt arbete med sikte på att bygga ett långsiktigt robust och hållbart samhälle, samt att hindra att olägenhet för människors hälsa eller miljön uppkommer.

Miljönämnden är delaktig i ett antal organisationer och samverkansorgan, exempelvis Sveriges miljökommuner, Skånes Luftvårdsförbund, Miljösamverkan Skåne samt Skånes miljö- och hälsoskyddsförbund (SMHF), vars verksamhet syftar till att bevaka och tillvarata kommunala intressen i miljörelaterade frågor samt att övervaka och förbättra miljö tillståndet.

Tillsynsuppdraget – offentlig kontroll och myndighetsutövning

Miljönämndens tillsynsansvar regleras i huvudsak genom miljöbalken och dess följdförfattningar samt EU-direktiv. Med tillsyn avses offentlig kontroll av olika verksamheters efterlevnad av den lagstiftning och de regelverk som faller inom miljönämndens ansvarsområde. Tillsynen utgör myndighetsutövning och riktas mot den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd.

Tillsyn är både en administrativ och operativ metod. Tillsynen ska bidra till att lagar, förordningar och föreskrifter tolkas på ett likartat sätt oberoende var i landet som verksamheten eller åtgärden äger rum. Tillsynen ska också underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter. En tillsynsmyndighet ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och myndigheten ska utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor.

Den planerade tillsynen kan bedrivas genom inspektion på plats, genom granskning av dokumentation eller genom kontakter och annan uppföljning. Hit räknas även planering inför inspektioner, informationsmaterial, granskning av rapporter, handläggning av anmälningsärenden m.m.

I tillsynsansvaret ingår att bedöma om det finns brister i en verksamhet, följa upp dem samt ställa krav på att bristerna åtgärdas. Konstaterade brister korrigeras genom rådgivning, information eller förelägganden. Vissa överträdelser ska enligt lagstiftningen påföras miljöstraffavgifter och vid misstanke om brott ska polismyndigheten kontaktas eller en åtalsanmälan lämnas in till åklagarmyndigheten.

Regelbundet återkommande tillsyn och uppföljning av tidigare inspektioner, eventuella brister, anmärkningar och frågor är avgörande för vår trovärdighet och för ett gott resultat. Regelbunden kontakt med företag och verksamheter ökar kunskapen om miljöfrågorna både hos verksamhetsutövare och hos oss. Det ger också handläggaren möjlighet att komma in tidigt när verksamheter planerar förändringar. För ambitiösa och miljömedvetna verksamhetsutövare är våra miljöinspektörer ett värdefullt bollplank.

Huvuddelen av förvaltningens inspektioner är annonserade för att verksamheterna ska ha möjlighet att ha rätt personer på plats samt ha tagit fram relevanta underlag för tillsynen. Vid misstanke om oegentligheter genomförs oannonserade inspektioner.

Miljöförvaltningen hanterar även en stor mängd ärenden som inte inryms i den planerade tillsynen. Hit räknas bland annat handläggning av klagomålsärenden och olika typer av anmälnings- eller tillståndsärenden.

Koppling till styr- och måldokument

Miljönämndens politiska styrning och prioriteringar sätter ramarna för tillsynsverksamhetens inriktning. Nämnden får dock inte åsidosätta gällande lagstiftning, inte heller prioritera bort områden eller verksamheter som ingår i nämndens kärnverksamhet och basuppdrag.

Tillsynsplanen ska utgå från prioriteringarna i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Därutöver ska en avvägning även göras gentemot de nationella miljökvalitetsmålen, prioriteringar i länet, Lunds kommuns program för social och ekologisk hållbar utveckling, samt Agenda 2030 och de globala målen för en hållbar utveckling. Målen visar vad man vill uppnå med tillsynen medan lagstiftningen anger de krav som ska uppfyllas för att man ska kunna uppnå målen.

Nationell styrning av tillsynsmyndigheternas arbete

Sveriges modell med långt gående decentralisering av tillsynsansvaret har återkommande utvärderats. Senast i raden var Miljötillsynsutredningen (SOU 2017:63) som i sitt betänkande fann att fördelarna med dagens organisation överväger nackdelarna. I många fall är tillsynen också väl fungerande. Att ansvaret för tillsynen är fördelat på många självständiga myndigheter med varierande resurser och kompetens är dock en reell utmaning för en enhetlig tillsyn.

Regeringen har därför gett ett flerårigt uppdrag till Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Statens jordbruksverk, Kemikalieinspektionen och länsstyrelserna att utveckla samarbetsformer och genomföra åtgärder i syfte att främja en mer enhetlig och effektiv tillsyn enligt miljöbalken.

Genom ändring i miljötillsynsförordningen har regeringen uppdragit åt Naturvårdsverket att i samverkan med övriga centrala tillsynsvägledande myndigheter se till att det finns nationella mål för tillsynen och en strategi för att uppnå de målen. Regeringsuppdraget syftar till att stärka tillsynen och adressera viktiga utmaningar som *likvärdig tillsyn, planering och genomförande av tillsyn, uppföljning av tillsyn* och *myndighetssamverkan*. Sammantaget innebär detta alltså en tydligare central styrning och uppföljning av miljönämndens ansvarsområden.

Den nationella tillsynsstrategin innehåller sju tillsynsområden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period. Vart och ett av dessa har inringade *fokusområden* med tillhörande *preciseringar* kopplade till sig. Till varje fokusområde finns ett *nationellt effektmål* för tillsynen.

Tillsynsområden som de centrala myndigheterna ansvarar för:

Naturvårdsverket

- Naturtillsyn
- Miljöfarlig verksamhet (tillsammans med Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten och Energimyndigheten)
- Förorenade områden
- Avfall

Folkhälsomyndigheten

- Hälsoskydd (tillsammans med Socialstyrelsen)

Havs- och vattenmyndigheten

- Vattenverksamheter (tillsammans med Svenska Kraftnät)

Kemikalieinspektionen

- Kemikalietillsyn

Regeringen beslutade den 6 oktober 2022 på inrådan av de tillsynsvägledande myndigheterna i Tillsynsrådet att tidsperioden för den nationella tillsynsstrategin förlängs från tre till fyra år. Detta öppnar för en bättre fördelning av aktiviteter och åtgärder över tid samt att tillsynsstrategin och den Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan blir synkade tidsmässigt. Utpekade tillsynsaktiviteter år 2023 kommer så lite som möjligt att ändras. För år 2024 och 2025 kommer nya tidsangivelser att bli aktuella. Inom några av fokusområdena kan nya aktiviteter och åtgärder tillkomma. Översynen kan också innebära att tillsynsstrategin utökas med ett eller ett par nya fokusområden.

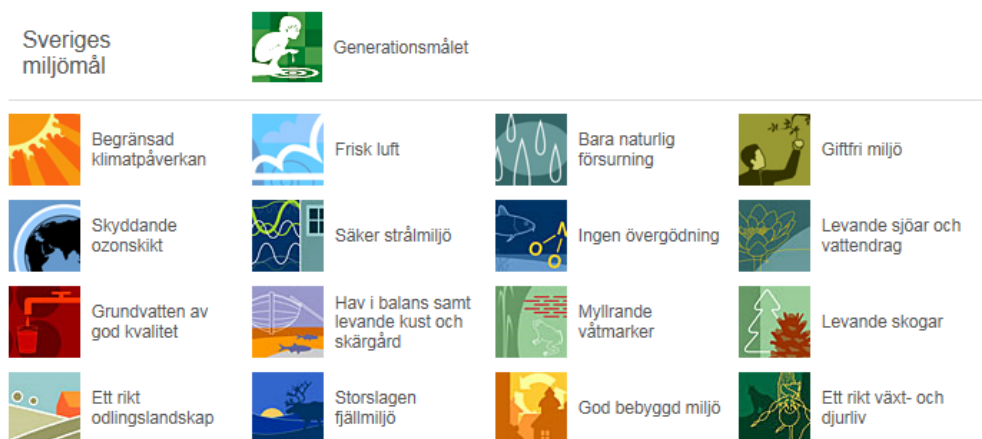
Som ett led i genomförandet av strategin har Naturvårdsverket och Jordbruksverket även öppnat ett *Forum för miljötillsynsstrategin*. Forumet är en plats för erfarenhetsutbyte mellan tillsynsmyndigheter och tillsynsvägledande myndigheter. Forumet kommer även innehålla mer detaljerad information om strategins fokusområden, den tillsynsvägledning som håller på att tas fram samt de kommande tillsynsprojekten.

Från och med denna tillsynsplan ska miljönämnden ange hur hänsyn tas till den nationella tillsynsstrategin (8 § miljötillsynsförordningen). Detta gör vi bland annat genom att under respektive ämnesområde ange den tillsynsinriktning som strategin pekar ut för 2023. I bilaga 3 finns en sammanfattning av hur vi tagit hänsyn till den nationella strategin för miljöbalkstillsynen i tillsynsplanen.

Läs mer om strategin här: [Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

Nationella miljö kvalitetsmål och Agenda 2030 (globala målen)

Sveriges miljömål är beslutade av riksdagen, vilket ger dem en särskild tyngd i det nationella arbetet. Det övergripande målet är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta. Miljömålssystemet är ett etablerat system med en systematisk uppföljning sedan många år. De nationella miljömålen är preciserade när det gäller vilken miljö kvalitet som krävs för en god miljö. Detaljrikladomen behövs för att följa utvecklingen i miljön och på så sätt förstå vilka åtgärder som är viktigast.

I stort sett samtliga miljömål har en direkt koppling till tillsynsarbetet. Miljönämndens arbete med tillsynsfrågor är därför ett miljömålsarbete i vid mening. Under respektive tillsynsområde i denna plan anges vilket eller vilka miljömål som är berörda.

Agenda 2030 ger kraft i miljöarbetet och skapar möjligheter att tänka innovativt och arbeta i nya konstellationer utifrån de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Agendan innehåller 17 mål och 169 delmål, som i Sverige kallas de globala målen.

Skånes prioriteringar

Länsstyrelsen Skåne har tagit fram ett regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021-2025, kallat *Tillsammans för ett hållbart Skåne*. Det regionala åtgärdsprogrammet samlar ihop och kompletterar arbetet mot miljömålen och miljödimensionen av Agenda 2030 i Skåne. Åtgärdsprogrammet lyfter fram fyra prioriterade områden för det regionala miljöarbetet fram till år 2025:

- Hållbara städer och samhällen
- Hållbar mark- och vattenanvändning
- Hållbar livsmedelsförsörjning
- Hållbar konsumtion och produktion.

De prioriterade områdena omfattar utmaningar och möjligheter som är avgörande för att skapa en hållbar samhällsutveckling i Skåne.

Lunds kommuns policy för hållbar utveckling med program för social hållbarhet och program för ekologisk hållbarhet

En policy för hållbar utveckling i Lunds kommun antogs av kommunfullmäktige 2020-08-27. Denna policy tydliggör kommunkoncernens förhållningssätt till Agenda 2030 och de globala målen samt definierar Lunds principer för hållbar utveckling. Policyn är en vägledning i förverkligandet av kommunens vision "Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet".

Policyn konkretiseras i kommunens program för social hållbarhet och program för ekologiskt hållbar utveckling, *LundaEko III*. Varje nämnd och styrelse har ansvar att implementera policyn och dess program. Följande målområden är prioriterade i *LundaEko III*:

- Konsumtion och produktion
- Miljö- och hälsofarliga ämnen
- Klimat och energi
- Boende och närmiljö
- Biologisk mångfald och ekosystemtjänster
- Yt- och grundvatten

Behovsutredning

Förvaltningen har sammanställt en behovsutredning för åren 2023-2025. Utredningen baseras i huvudsak på tillsynsmyndighetens register över verksamheter som behöver återkommande tillsyn och den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Förvaltningens samlade kunskap och erfarenheter har vägts in tillsammans med trend- och omvärldsanalys kring vilka områden som kan medföra ett ökat antal inkommande ärenden.

I behovsutredningen har tillsynen delats in i fyra kategorier:

- Styrd tillsyn
- Behovsprioriterad tillsyn
- Händelsestyrd tillsyn
- Skattefinansierat arbete

Styrd tillsyn

I kategorin *Styrd tillsyn* finns de verksamheter med störst behov och krav, d.v.s. tillstånds- och anmälningsskyldiga miljöfarliga verksamheter (A-, B- och C-verksamheter) och anmälningsskyldiga hälsoskyddsverksamheter. Här ingår även större U-verksamheter som har behov av en regelbunden tillsyn. Även handläggning av olika former av miljörapporter och årsrapporter ingår i den här kategorin. Den styrda tillsynen är som ett grunduppdrag från staten där kommunerna har mindre möjlighet att påverka.

Behovsprioriterad tillsyn

I kategorin *Behovsprioriterad tillsyn* finns de miljöfarliga verksamheter som inte är prövningspliktiga (U-verksamheter) samt de hälsoskyddsverksamheter som inte är anmälningsskyldiga. Centrala myndigheter kan ge vägledning kring tillsynsbehovet inom respektive bransch, men prioriteringen av tillsynen sker utifrån det lokala tillsynsbehovet samt miljönämndens kunskaper, erfarenhet och riskanalys. Det lokala behovet betyder att miljönämnden behöver väga olika tillsynsområden mot varandra för att bedöma vad som är viktigast. Utifrån prioriteringen har branscherna inom kategorin delats in i olika nivåer baserat på deras tillsynsbehov.

Händelsestyrd tillsyn

I kategorin *Händelsestyrd tillsyn* har vi bedömt tillsynsbehovet utifrån statistik från vårt ärendehanteringssystem samt handläggarnas erfarenheter från tillsyn och handläggning av olika ärenden. I denna kategori finns bland annat ansökningar och klagomål.

Skattefinansierat arbete

Kategorin *Skattefinansierat arbete* utgörs till största delen av uppgifter som det åligger tillsynsmyndigheten att utföra men som inte är möjliga att avgiftsfinansiera utan måste finansieras via anslag i form av skattemedel. I kategorin ingår bland annat arbete med handläggning av ogrundade klagomål, åtalsanmälningar, svara på remisser, deltagande i samhällsbyggnadsprocessen och övrigt kommuninternt arbete samt planering och uppföljningar.

Tabellen nedan är en sammanfattning av behovsutredningen per tillsynsområde och tillsynskategori.

Tillsynsområde	Behov 2023	Planerad 2023	Behov 2024	Planerad 2024	Behov 2025	Planerad 2025
Miljöskydd						
Styrd tillsyn	2020	1939	1994	1913	1951	1870
Behovsprioriterad tillsyn	4762	3922	4481	3688	4278	3551
Händelsestyrd tillsyn	1474	1284	1314	1164	1314	1164
Skattefinansierad tillsyn	1010	910	840	800	780	740
Totalt	9266	8055	8629	7565	8323	7325
Förerenad mark & masshantering						
Styrd tillsyn	20	20	20	20	20	20
Behovsprioriterad tillsyn	2000	450	2000	450	2000	450
Händelsestyrd tillsyn	3390	2190	3390	2190	3390	2190
Skattefinansierad tillsyn	0	0	0	0	0	0
Totalt	5410	2660	5410	2660	5410	2660
Hälsoskydd						
Styrd tillsyn	1512	1512	1501	1501	1120	1120
Behovsprioriterad tillsyn	630	530	550	300	780	680
Händelsestyrd tillsyn	500	500	500	500	500	500
Skattefinansierad tillsyn	2545	2545	2805	2805	2805	2805
Totalt	5187	5087	5356	5106	5205	5105
Miljöstrategi, miljöövervakning & samhällsplanering						
Styrd tillsyn	0	0	0	0	0	0
Behovsprioriterad tillsyn	0	0	0	0	0	0
Händelsestyrd tillsyn	0	0	0	0	0	0
Skattefinansierad tillsyn	4650	4000	4400	3750	4400	3750
Totalt	4650	4000	4400	3750	4400	3750

Av redovisningen i tabellen ovan framgår det tydligt att det finns ett stort behov av miljönämndens stöd och medverkan inom kompetensområden som är kopplade till samhällsbyggnadsprocessen, både internt i kommunorganisationen men även mot externa parter. Tillsynsuppgifter och tillsynsrelaterade uppdrag uppvisar ett nästan dubbelt behov än vad förvaltningen har resurser att bidra med.

Nedan redovisas en sammanställning av behovsutredning och planerad tillsyn per tillsynsområde för åren 2023-2025.

Sammanställning samtliga tillsynsområden	Behov 2023	Planerad 2023	Behov 2024	Planerad 2024	Behov 2025	Planerad 2025
Miljöskydd	14676	10715	14039	10225	13733	9985
Hälsoskydd	5187	5087	5356	5106	5205	5105
Miljöstrategi, miljöövervakning och samhällsplanering	4650	4000	4400	3750	4400	3750
Totalt	24513	19802	23795	19081	23338	18840

Konsekvensanalys

Miljönämndens ansvarsområden breddas och utökas kontinuerligt genom t.ex. tillägg och ändringar i lagstiftning. Därtill växer kommunen kraftigt och samhället genomgår en strukturomvandling som för förvaltningen innebär en successiv omställning till andra och nya tillsyns- och kompetensområden. Komplexiteten i lagstiftning och rättstillämpning kopplat till prövning och tillsyn enligt miljöbalken ökar, vilket tar allt större resurser i anspråk. Till detta ska läggas statens införande av en nationell tillsynsstrategi.

Förväntningar på förvaltningens deltagande i den sammanhållna samhällsbyggnadsprocessen, men även på deltagande i kommunens övergripande utvecklingsarbete samt olika utredningsuppdrag, innebär en ytterligare utmaning och ansträngning för förvaltningen med dess krympande resurser. En allt större andel av miljönämndens resurser tas nu i anspråk för arbetsuppgifter som inte kan finansieras med tillsynsavgifter.

Miljöförvaltningen förväntas ha ca 20 handläggartjänster på heltid under 2023 för tillsynsuppgifter och tillsynsrelaterade uppdrag inom miljöbalkens tillsynsområde. Lite drygt 1 000 timmar per handläggare och år bedöms kunna avsättas för planerad tillsyn. Under 2023 planeras för ca 20 000 tillsynstimmar. Behovsutredningen tillsammans med den framtagna tillsynsplanen visar att miljönämnden har ett underskott på tillsynsresurser motsvarande ca 4 700 timmar för att kunna utöva nödvändig tillsyn och uppfylla de krav som åligger nämnden enligt miljötillsynsförordningen och gällande reglemente.

Regering och statliga myndigheter har höjt kraven avsevärt på de lokala tillsynsmyndigheterna. Miljönämnden förväntas kunna möta de krav som följer genom införandet av en nationell tillsynsstrategi. Miljönämnden förväntas också möta upp i kommunens interna arbetsprocesser och bistå med värdefull kompetens i den ambitiösa samhällsbyggnadsprocessen. Sammantaget kräver detta att miljönämnden tillförs mer resurser.

Tillsynsplan

Tillsynsplanen beskriver vilka områden som anses vara i störst behov av insatser under 2023, vilka mål och effekter man önskar uppnå, samt vilka metoder som kommer att användas. Tillsynsplanen är uppdelad i olika tillsynsområden. Vissa verksamheter kan placeras inom mer än ett område, fördelningen har då gjorts utifrån en bedömning av verksamhetens huvudsakliga miljö- eller omgivningspåverkan.

Planeringen kan påverkas av inkommande ärenden såsom klagomål, ansöknings- och anmälningsärenden, projekt och remisser från andra instanser och myndigheter. Den tid som i verkligheten tas i anspråk för de olika tillsynsområdena kan således variera gentemot den lagda planen och leda till att det totala tillsynsbehovet avviker.

För att ge en heltäckande bild av miljönämndens breda uppdrag inom miljöbalkens område innehåller tillsynsplanen även en redovisning av resurser som avsätts för olika former av miljöstrategiskt arbete, miljöövervakning, kvalitetsutveckling och digitalisering, samt deltagande i projektgrupper kopplade till samhällsplanering och infrastruktur.

Planerings- och prioriteringsgrunder

Miljönytta

Miljönyttan av tillsynen bedömer vi utifrån erfarenheter av olika branschers eller verksamheters komplexitet, processer, direkta och indirekta miljöpåverkan, risk för störningar och olyckor samt risk för miljöpåverkan om verksamhetsutövare inte följer villkor och försiktighetsmått. Även behovet av att öka kunskapsnivån hos verksamhetsutövarna har betydelse när vi bedömer miljönyttan med tillsynen. Exempelvis kan småföretag inom en viss bransch eller ett geografiskt område prioriteras i tillsynen.

Även arbetet med planfrågor och miljöövervakning bedömer vi har stor miljönytta som verktyg i samhällsplaneringen och som förebyggande arbete. Förutsättningen är dock att miljönämndens remissyttranden beaktas.

Vi prioriterar att delta i de nationella projekt som initieras av centrala tillsynsvägledande myndigheter. Deltagandet ger tillgång till gemensamt planerings- och tillsynsmaterial samtidigt som projekten förväntas bidra till miljönytta och kvalitetssäkring. Vi får möjlighet att stämma av vårt arbete mot andra kommuner. Vi får också en uppfattning om hur miljösituationen ser ut i vår kommun, jämfört med andra kommuner och inom de områden som projekten rör. Vi prioriterar även projekt som initieras inom Miljösamverkan Skåne. Det övergripande syftet är att skapa samsyn om tillsynsfrågor och fördela arbetet för ett effektivt arbetssätt.

Avgifter styrande för löpande tillsynsfrekvens

Miljönämndens registrerade tillsynsobjekt (A-, B- och C-anläggningar, en del U-anläggningar) samt hälsoskyddsobjekt med återkommande tillsyn betalar en fast årlig avgift baserad på tillsynsbehovet. Avgiften utgår från en riskbedömning och tillsynsobjektets specifika behov. I avgiften räknas in all tid som förväntas krävas av ett objekt, allt från besök på plats till handläggning av miljörapporter och anmälan om ändringar i verksamheten. Avgiften är inte styrande för behovsutredningen men den betalande verksamhetsutövaren ska naturligtvis få en rimlig motprestation för avgiften. Detta gäller dock över längre tid än enstaka år. För övrig tillsyn tar vi ut en timavgift.

Allmänna grunder för den löpande tillsynen

Målsättningen är att de tillsynsobjekt som är registrerade hos oss ska få tillsyn i den omfattning som behövs. Frekvensen av tillsynen bestäms utifrån vilken miljö- och/eller hälsoynnta den ger.

För A-, B- och IED-verksamheter finns det i lagstiftningen angivet en minsta frekvens för tillsyn. Av 1 kapitlet 10 a § miljötillsynsförordningen framgår det att miljönämnden med utgångspunkt i tillsynsplanen ska upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram (bilaga 1) för varje verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt miljöprövningsförordningen, om den verksamhetskod som gäller för verksamheten slutar med -i. Tillsynsprogram ska även upprättas för verksamheter som omfattas av regelverket för utvinningsavfallsanläggningar (bilaga 2).

Miljöskydd

Miljöskydd är det tillsynsområde som omfattar bredaste och området

A- och B-anläggningar är tillståndspliktiga och prövas vid antingen mark- och miljödomstol eller hos miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Skåne. Lunds kommun har ansökt och beviljats överlåtelse av tillsynen vid 32 B-anläggningar och en A-anläggning av Länsstyrelsen Skåne. Dessa utgör samtliga tillståndspliktiga verksamheter i kommunen med undantag för ESS. Tillståndsobjekten ska besökas årligen och de har krav på sig att årligen skicka in en miljörapport. Miljörapporten redovisar hur företaget uppfyller tillståndsbeslutets villkor samt verksamhetens miljöpåverkan och den ska granskas av miljönämnden.

I kommunen finns 113 C-anläggningar. Dessa är anmälningspliktiga hos miljönämnden men har inte krav på sig att skicka in en årlig miljörapport. Vissa branscher eller objekt är dock ålagda att skicka in en årlig enklare version av miljörapport.

U-objekt är verksamheter som varken är tillstånds- eller anmälningspliktiga. Många branscher innehåller huvudsakligen U-objekt och präglas av en stor omsättning av verksamheterna; nya ägare, nya verksamheter och förändring av verksamheten. Inventering inom dessa branscher sker kontinuerligt, under hösten 2022 räknas till drygt 800 U-objekt varav ca 500 är lantbruk eller andra areella näringar.

Miljöfarlig verksamhet	Miljöfarlig verksamhet	Kemisk verksamhet	Områdesskydd/övrigt
Fordonbranschen	Förorenade områden	Plasttillverkning	Miljöövervakning Vatten
Byggbranschen	Förorenade byggnader	Kemikalietillverkning	Miljöövervakning Luft
Verkstadsindustri	Deponier	Färgtillverkning	Strandskydd
Avloppsreningsverk	Avfallsanläggningar	Grafik och foto	Naturvård
Enskilda avlopp	Nedskräpning	Köldmedier	Detaljplaner och bygglov
Värmepumpar	PCB	Läkemedel/Bioteknik	Utsläpp och olyckor
Täkter	Jordbruk	Cisterner	Energitillsyn
Tvätterier	Skjutbanor	Laboratorier	Dagvatten
Motorsport-/skjutbanor	Slamspridning	Kemisk verksamhet	
Vindkraftverk	Bekämpningsmedel	Sprängämnes- prekursorer	
Tandläkare	Golfbanor		
Livsmedelsindustrier	Förbränningsanläggningar		

Prioriterade tillsynsområden inom miljöskydd

IED-verksamheter

Industriutsläppsbestämmelserna (IED) innebär skärpta krav för vissa typer av verksamheter att tillämpa bästa tillgängliga teknik (BAT) och att redovisa utsläpp av föroreningar. Så kallade BAT-slutsatser med utsläppsvärden blir bindande krav som industriutsläppsverksamheter ska följa. Enligt industriutsläppsdirektivet definieras en IED-anläggning som en fast, teknisk enhet inom vilken en eller flera av de verksamheter som anges i direktivets bilagor bedrivs, liksom all annan därmed förknippad verksamhet på samma plats som tekniskt sett är knuten till de verksamheter som anges i dessa bilagor och som kan påverka utsläpp och föroreningar.

Åtta av de tillståndspliktiga tillsynsobjekten i kommunen omfattas av industriutsläppsdirektivet. Av 1 kapitlet 10 a § punkten 1 miljötillsynsförordningen framgår att miljönämnden med utgångspunkt i tillsynsplanen ska upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för varje sådan IED-verksamhet som är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen. Tillsynsprogrammet redovisas i separat handling.

Avloppsreningsverk

En robust och väl fungerande avloppshantering är av stor vikt för samhället och dess påverkan på miljö och natur. Tillsyn av avloppsreningsverken och tillhörande avloppsnät i kommunen ska ske regelbundet för att säkerställa efterlevnad och kontroll av fastställda utsläppsvärden och provtagningsfrekvenser. En betydande del av tillsynen är att kontrollera verksamheternas egenkontroll, underhållsarbeten och övrigt arbete med att identifiera förbättringsåtgärder.

I den nationella tillsynsstrategin lyfts behovet av hög kvalitet på provtagning och flödesmätning vid avloppsreningsverk. En väl fungerande egenkontroll framhålls som betydande för regelefterlevnaden. Därtill poängteras att verksamhetens potentiella påverkan på en viss vattenförekomst kan göra att ytterligare parametrar är aktuella för regelbunden egenkontroll.

I ett av Vattenmyndigheternas åtgärdsområde lyfts att kommunerna ska prioritera tillsynen så att utsläppen av näringsämnen och prioriterade och särskilt förorenande ämnen från avloppsledningsnät och avloppsreningsverk minskar till vattenförekomster där risk för att miljökvalitetsnormerna för vatten inte kommer att kunna följas. Det är därmed alltid aktuellt att följa upp om ytterligare föroreningar behöver utredas och om det skulle kunna medföra att åtgärder behöver genomföras hos verksamheten. Ytterligare en aspekt som lyfts är att tillsynsmyndigheten tillsammans med VA-huvudmannen behöver se över vilka åtgärder som kan vidtas vid verksamheten och vad som kan vidtas uppströms.

Under 2022 har kontroll av flödesmätning och provtagning prioriterats i tillsynen. Under 2023 kommer tillsynen inriktas på verksamheternas egenkontroll för att på så sätt följa upp regelefterlevnad, omvärldsbevakning och förbättringsåtgärder. Visst fokus kommer att läggas på verksamheternas systematiska underhållsarbete.

Källby avloppsreningsverk som är det största reningsverket i kommunen är inte längre aktuellt för nedläggning i närtid. Därmed kommer det vara nödvändigt att påbörja en ny tillståndsprocess för reningsverket. Detta kommer medföra en grundlig genomgång av verksamheten som den ser ut idag och en rad utredningar om vad som kan komma att bli aktuellt för verksamheten i framtiden. Miljöförvaltningen kommer i rollen som tillsynsmyndighet att vara en del i tillståndsprocessen och aktivt delta i samrådsförfaranden, granska inlämnade uppgifter och försöka framhålla viktiga aspekter kopplat till verksamheten och framtida rening av avloppsvattnet.

Mål- och styrdokument: Generationsmålet, giftfri miljö, god bebyggd miljö, levande sjöar och vattendrag, hav i balans samt levande kust och skärgård, ett rikt växt- och djurliv, ingen övergödning.

Förväntad effekt: Genom att i större utsträckning granska verksamheternas egenkontroll kunna säkerställa att underlag finns för en kvalitetssäker kontroll av utsläpp till recipient, lagefterlevnad och möjliga förbättringsåtgärder.

Små avloppsanläggningar

I kommunen finns cirka 2600 enskilda små avloppsavloppanläggningar som inte är kopplade till det kommunala spillvattennätet. 2300 anläggningar av dessa är inventerade och krav på åtgärd har ställts. Cirka 300 är ej åtgärdade då de ligger i anslutning till bebyggelsekoncentrationer med möjlig framtida utbyggnad av gemensamma lösningar.

Reningseffekten hos små avloppsanläggningar är ofta lägre än för kommunala reningsverk. Orsaker till låg reningsgrad kan vara bristfälligt underhåll eller att anläggningen är gammal och anlagd då miljökraven var lägre. Inom kommunen finns avlopp utan längre gående rening än slamavskiljning som ännu inte åtgärdats. Otillräcklig rening av avloppsvatten från små avloppsanläggningar bidrar till övergödningen av våra vatten. Det innebär också en smittorisk om dricksvatten eller badvatten förorenas.

Tillsynsbehovet i kommunen är stort då antalet anläggningar är många. Tillsynen under år 2023 kommer att fokusera på att ställa krav på åtgärd för de sämsta avloppsanläggningarna, sådana som under tidigare inventeringar visat ha otillräcklig rening. Krav kommer också att ställas på fastighetsägare, där fastigheten är belägen inom verksamhetsområde för kommunalt VA (spillvatten), och som ännu inte anslutit sig dit. Inventering kommer göras områdesvis med prioritering av områden som är extra känsliga med avseende på dricksvattenskydd och avrinningsområden som påverkar vattenförekomster med otillräcklig eller dålig ekologisk status.

Åtgärdens betydelse preciseras i vattenmyndigheternas *Åtgärdsprogram för vatten 2022-2027* (Södra Östersjöns vattendistrikt)

Även den nationella tillsynsstrategin pekar ut små avloppsanläggningar som ett prioriterat fokusområde då andelen avloppsanläggningar som inte uppfyller grundläggande lagkrav på rening av avloppsvatten är hög. I strategin anges ett antal åtgärder som syftar till att minska påverkan på hälsa och miljö, bl.a. ska tillsynsmyndigheterna förbereda för riskbaserad tillsyn av små avlopp genom komplettering och uppdatering av digitala ärendehanteringsregister. Målet är som minst att alla små avloppsanläggningar registreras och koordinatsätts, även om det saknas specifika uppgifter i övrigt om anläggningen.

För att underlätta kommunernas prövning, tillsyn och rapportering av små avloppsanläggningar driver HaV ett digitaliseringsprojekt. Grundtanken är att arbetet med små avloppsanläggningar kan bli effektivare om alla aktörer på ett enklare och mer standardiserat sätt får tillgång till den information de behöver. De stora vinsterna blir bland annat mindre manuell hantering av uppgifter, möjlighet att använda en nationell modell för riskbaserad tillsyn och belastningsberäkningar som stämmer bättre överens med verkligheten. Bättre belastningsberäkningar leder i sin tur till säkrare uppgifter i GIS-stödet vilket ger ett bättre underlag för bedömning vid prövning och tillsyn. Miljöförvaltningen bevakar utvecklingen av detta digitaliseringsprojekt och frågan finns med i förvaltningens *Färdplan för digitalisering*.

Mål-och styrdokument: Levande sjöar och vattendrag, generationsmålet, Grundvatten av god, Ingen övergödning, Giftfri miljö, God bebyggd miljö, Nationell tillsynsstrategi enligt miljöbalken - små avlopp, Åtgärdsprogram för vattenförvaltningen Södra Östersjön

Förväntad effekt: Enskilda avlopp med otillräcklig rening åtgärdas. Inventering med platsbesök kan antas generera fler ansökningar om ändring av befintliga avlopp då fastighetsägaren uppmärksammas på att avloppet inte lever upp till moderna krav. Effekt som förväntas är också en ökad kunskap hos fastighetsägare om vikten av egenkontroll och underhåll av befintliga avloppsanläggningar.

Dagvatten

Dagvatten uppkommer där genomsläpplig mark hårdgörs. Med dagvatten sprids föroreningar och förorenat dagvatten är en bidragande orsak till försämringar i yt- och grundvatten och till att miljö kvalitetsnormer (MKN) inte nås. I takt med att samhället växer och klimatet förändras så ökar också utmaningarna kring dagvattenhanteringen vad gäller volymer vatten.

Dagvatten är ett komplext tillsynsområde och tillsynen över verksamhetsutövares hantering av dagvatten och av dagvattenanläggningar är generellt sett eftersatt. Dagvatten berörs av olika regelverk som exempelvis miljöbalken, plan- och bygglagen och lagen om allmänna vattentjänster. Tillsyn enligt miljöbalken förutsätter en god kännedom om samtliga regelverk. Praxis vad gäller försiktighetsmått och egenkontroll är ringa och vägledning efterfrågas.

Dagvatten är ett av flera fokusområden beskrivet under Miljöfarlig verksamhet i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Fokusområdet syftar till att långsiktigt underlätta för kommunerna att strategiskt planera för en hållbar dagvattenhantering och att tillsynsmyndigheterna långsiktigt kan genomföra en effektiv dagvattentillsyn. Fokusområdet syftar samtidigt till att visa på behov av tillsynsvägledning och insatser från myndighetshåll.

Generellt kan sägas att dagvatten inom en allmän anläggning oftast är av okänd kvalitet och kan vara en betydande källa till föroreningsutsläpp. Genom tillsyn på va-huvudmannen, en kommunal miljöfarlig verksamhet med betydande ansvar för dagvatten, kan kunskaper öka hos såväl tillsynsmyndigheter som verksamhetsutövaren. Att som kommun och va-huvudman föregå med gott exempel kan också bidra till ett ökat förtroende vad gäller tillsyn på andra verksamhetsutövare inom kommunen, som till exempel miljöfarliga verksamheter anslutna till den allmänna dagvattenanläggningen.

I tillsynsstrategins första version är ambitionen att få upp alla Sveriges kommuner till en gemensam lägsta nivå. Det innebär att kommuner som tidigare inte bedrivit någon tillsyn på va-huvudmannen har börjat titta på tillsyn av dagvatten och att va-huvudmän som i dag inte har en egenkontroll har fått en puff om att börja planera för sin egenkontroll.

Vägledningen som tas fram inom strategiperioden vänder sig framförallt till de som planerar för kommunernas dagvattenhantering. Nästa steg är att arbeta fram tillsynsvägledning inom området. I kommande version av den nationella tillsynsstrategin kan ambitionsnivån höjas och nästa steg i dagvattentillsynen tas, då en del pågående utredningar hunnit besvara vissa frågor och etappmålvägledningen om en hållbar dagvattenhantering förväntas finnas på plats.

Fokusområdet innehåller preciseringar där ett antal tillsynsaktiviteter fastslagits för genomförande under strategiperioden. Under 2023 ska tillsynsmyndigheterna inhämta information om den kommunala va-huvudmannens egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen utifrån följande frågor:

- Utförs någon egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen och dess olika anläggningsdelar, såsom ledningsnät och dagvattenanläggningar inom anläggningen? (Ja eller Nej, eller mer utförligt beskrivet)
- Vilket år utfördes egenkontrollen senast?
- Senaste dokumenterad egenkontroll begärs in, alt. om egenkontrollen inte finns dokumenterad
  - kort beskrivning av utförd men ej dokumenterad egenkontroll begärs in.
- Med vilken regelbundenhet utförs egenkontrollen?

Ambitionsnivån i tillsynsaktiviteten är att samtliga Sveriges kommuner senast 2024 ska komma upp i en minsta gemensamma lägsta nivå vad gäller kännedom om VA-huvudmannens egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen. Svaren på ovanstående frågor kan senare utgöra underlag inför besvarande av Naturvårdsverkets uppföljning av fokusområdet.

Mål- och styrdokument: Generationsmålet, giftfri miljö, god bebyggd miljö, levande sjöar och vattendrag, hav i balans samt levande kust och skärgård, ett rikt växt- och djurliv, ingen övergödning. Nationell tillsynsstrategi enligt miljöbalken - små avlopp, Åtgärdsprogram för vattenförvaltningen Södra Östersjön.

Förväntad effekt: Genom att i större utsträckning granska va-huvudmannens egenkontroll kunna säkerställa att underlag finns för en kvalitetssäkrad kontroll av utsläpp till recipient, lagefterlevnad och möjliga förbättringsåtgärder.

Större enskilda objekt och verksamheter

Vid ESS-anläggningen pågår installation av forskningsutrustning och alla övriga installationer som krävs. Miljöförvaltningen följer pågående prövningsprocesser hos Strålsäkerhetsmyndigheten och deltar i övrigt i prövnings- och tillsynsfrågor kopplade till anläggningen.

Forskningsanläggningen Max IV är i drift och ingår i den löpande tillsynen som en C-anläggning.

Försvarsmakten är en viktig aktör i kommunen. Verksamheten vid Södra skånska regementet P7, med garnison och övningsverksamhet på Revingehed, expanderar kraftigt till följd av en allt mer orolig omvärld och det väntade inträdet i NATO. En tredje mekaniserad brigad med bas på Revingehed byggs upp och övningsfältet nyttjas frekvent över hela året.

Försvarispektören för hälsa och miljö (FIHM) ansvarar för den operativa tillsynen, kommunen och FIHM behöver dock upprätthålla kontaktytor och samarbeten kring frågor som kan hamna i en "gråzon" mellan tillsynsmyndigheterna.

Bergtäktverksamhet

Störningarna från bergtäktsverksamheten består till huvudsak av buller från transporter, brytning och krossning av berget, damning, vibrationer, luftstöt vågor och utsläpp av vatten.

I kommunen finns fyra bergtäkter. Två av dessa är nyligen prövade i domstol och har fått nya tillstånd. Resterande två håller på att prövas eller överprövas efter överklaganden. Förvaltningens handläggning av överklagade domar kommer att ta stora resurser i anspråk även under 2023.

Tillsynen under 2023 kommer att kontrollera att verksamheterna uppfyller krav och villkor i beviljade tillståndsbeslut. Under året kommer troligen alla täkterna vara färdigprövade och ha nya tillstånd. Detta leder till att tillsynen blir mer omfattande än normalt, beroende på de nya tillstånden ska implementeras och kontrollprogrammen ska uppdateras. Det kommer också att krävas en samordning med länsstyrelsen beroende på att de har ansvar för delar av tillståndet, bl.a. vattenverksamheten.

Mål-och styrdokument: Levande sjöar och vattendrag, Generationsmålet, Grundvatten av god, Ingen övergödning, Giftfri miljö, God bebyggd miljö.

Förväntad effekt: Att verksamheterna har uppdaterade kontrollprogram, där kontrollerna verifierar att villkor i tillståndsbesluten uppfylls. Tillsynen ska leda till att gällande villkor tolkas på samma sätt av verksamhetsutövare och tillsynsmyndighet och att villkoren följs.

Energitillsyn

För att klara samhällets energi- och klimatutmaningar måste alla verksamheter inventera och ställa om sin energianvändning. Energihushållning är ett fokusområde som lyfts fram i den nationella tillsynsstrategin. I preciseringar till fokusområdet anges åtgärder bl.a. att en nationell samverkansgrupp ska bildas tillsammans med Energimyndigheten. Intentionen är att ta fram en gemensam plan för tillsynsvägledning, sammanställning av befintligt vägledningsmaterial samt ta fram metoder för samarbete mellan tillsynsmyndigheter och berörda aktörer. Miljöförvaltningen kommer att följa arbetet och hålla oss uppdaterade för vårt eget tillsynsarbete.

De tillsynsaktiviteter som redovisas i det nationella målet för tillsynsmyndigheter innefattar systematisk energitillsyn utifrån följande steg:

- miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll när det gäller energihushållning och användning av förnybara bränslen.
- miljöbalkens hänsynsregler om energihushållning och användning av förnybara bränslen.

Tillsynen kan anpassas utifrån tidigare tillsynserfarenheter och hur långt tillsynsobjekten kommit i sitt arbete genom att exempelvis:

- identifiera och prioritera tillsynsobjekt med stor energihushållningspotential och/eller bristande egenkontroll.
- Där det bedöms skäligt förelägga om energikartläggning och energihushållningsplan.
- Där det bedöms skäligt förelägga om utredning eller åtgärder.

Det operativa målet med ovanstående tillsynsaktiviteter ska medföra att antalet nya eller uppdaterade energikartläggningar samt energihushållningsplaner ska öka. Även antalet verksamheter som påbörjat genomförandet av åtgärdsplaner ska ha ökat.

Energitillsyn är numera en integrerad del av den löpande tillsynen. Förvaltningen kommer under 2023 att uppdatera den kartläggning av miljöfarliga verksamheter som redan utförts. Kartläggningen ligger sedan till grund för prioritering av tillsynsobjekt vilka behöver ytterligare energitillsyn och eventuella krav om att ta fram eller uppdatera energikartläggning och/eller energi-hushållningsplan samt åtgärder.

Mål och styrdokument: Nationella miljökvalitetsmålen: Generationsmålet, Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, God bebyggd miljö.

Nationella tillsynsstrategi. Lunds kommuns program för ekologisk hållbar utveckling (LundaEko) 2021–2030, Mål 3 under avsnitt Klimat och energi.

Förväntad effekt: Fler verksamheter genomför energikartläggningar och energihushållningsplaner, fler åtgärder som leder till energieffektivisering och lägre energianvändning.

Areella näringar

Tillsyn av lantbruk, djurhållande gårdar, golfbanor och plantskolor sker regelbundet. Det som återkommande kontrolleras vid besöken är bland annat hantering av växtnäring, växtskyddsmedel och övriga kemikalier samt avfall. Frekvensen för tillsynsbesök varierar mellan 1-6 år beroende på förväntad miljöpåverkan och om verksamheten är anmälnings- eller tillståndspliktig.

I den nationella strategin framhålls tillsyn över växtnäringsläckage från jordbruk och hästgårdar. Det kommer att medföra visst ytterligare fokus på att prioritera tillsynsobjekt utifrån en riskbedömning där verksamhetens möjliga påverkan på vattenförekomsten ska ha företräde. Den nationella strategin kommer även att medföra en utökad tillsyn i fält hos lantbruken.

I ett av Vattenmyndigheternas åtgärdsområde lyfts också behovet av tillsynen av den areella näringen. Där ligger fokus på att utsläpp av kväve och fosfor samt att tillförseln av växtskyddsmedel minskar till vattenförekomster där risk för att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte kommer att kunna följas, vilket också är i linje med lokala mål i LundaEko.

Den löpande tillsynen innefattar redan idag ett fokus på växtnäringsläckage och hantering av kemikalier. Dock kan det bli aktuellt att justera frekvensen av tillsynen framöver gällande både specifika tillsynsområden och enskilda objekt. Därtill är avsikten att fortsätta inventera hästgårdar i kommunen för att kunna hålla ett uppdaterat register för den fortsatta tillsynen.

I EU:s förordning om kontroll i livsmedelskedjan, kontrollförordningen, finns krav på att riskbaserad offentlig kontroll ska ske regelbundet och med lämplig frekvens av alla aktörer inom växtskyddsmedelsområdet. Genom bl.a. ett uppdaterat register över aktiva lantbruk i kommunen och fastställda tillsynsintervall för regelbunden tillsyn bedöms även den delen kunna inrymmas i befintlig tillsynsram, men det kan medföra vissa anpassningar gällande utförande och dokumentation om kontrollerna.

Mål- och styrdokument: Generationsmålet, giftfri miljö, levande sjöar och vattendrag, grundvatten av god kvalitet, ett rikt odlingslandskap, ett rikt växt- och djurliv, ingen övergödning.

Förväntad effekt: Att genom uppföljning av de krav som ställs på verksamheterna och en mer riskbaserad prioritering av tillsynen utifrån bedömd påverkan på omgivningen minska risk för bl.a läckage av näringsämnen och växtskyddsmedel och att övrig kemikalie- och avfallshantering sker på ett säkert sätt så att läckage inte riskerar ske till omgivningen.

Fordonsbranschen

Fordonstvättar bidrar till utsläpp av olja, tungmetaller och kemikalier från produkter och fordonstvättmedel till miljön. De flesta fordonsverkstäder och fordonstvättar i kommunen är inte anmälningspliktiga men utgör ändå en miljöfarlig verksamhet. Varje anläggning kan var för sig ha en låg miljöpåverkan men då antalet är många kan de gemensamt bidra till en stor miljöbelastning.

Verksamheter inom fordonsbranschen har en relativt snabb omsättning av ägare och nya verksamheter tillkommer regelbundet. Typiskt sett har mindre anläggningar inte någon längre gående rening av vatten än oljeavskiljning. Kunskaperna kring vikten av en god egenkontroll för den egna anläggningen varierar stort.

Området fordonsverkstäder och fordonstvättar lyfts fram i den nationella tillsynsstrategin för perioden 2022-2024. En nationell tillsynskampanj på området kommer initieras av Naturvårdsverket under perioden november 2023-2024.

Mål-och styrdokument: Giftfri miljö, Levande sjöar och vattendrag och Generationsmålet. Nationella tillsynsstrategin för miljöfarlig verksamhet.

Förväntad effekt: Tillsyn inom området förväntas ge en ökad kunskap om vikten av egenkontroll hos verksamhetsutövaren samt ge ett lägre tillskott av miljöpåverkande ämnen till miljön. Inventering av nya verksamheter behöver genomföras regelbundet.

Förorenade områden

Lunds kommun fortsätter att växa och förtätas för att möta den höga inflyttningstakten till kommunen. Erfarenhetsmässigt vet förvaltningen att mark- och exploateringsarbeten genererar en stor mängd frågor och direkta tillsynsinsatser kopplat till markundersökningar, saneringsåtgärder, masshantering, buller, damning och länsvattenhantering.

Förvaltningens deltagande i tidiga skeden i samhällsbyggnadsprocessen tar alltmer resurser i anspråk. Detta förväntas öka än mer i och med kommunens ambition att uppnå en mer sammanhållen samhällsbyggnadsprocess med början under 2023. Förtätningen i kommunen innebär att exploatering allt oftare sker i områden som är belastade med olika typer av markföroreningar samt förorenade byggnader, och flera av dessa ärenden är mycket komplexa. Påträffade föroreningar kan svåra både att undersöka och sanera, samtidigt ska många andra intressen, exempelvis fornminnen, också beaktas.

Inom tillsynsområdet pågår en ständig utveckling av nya undersöknings- och saneringsmetoder. Det tillkommer samtidigt nya forskningsrön kring skadliga ämnen och halters påverkan på miljö och hälsa. Detta sätter höga krav på att förvaltningen håller sig uppdaterad för att till exempel kunna ta ställning till förslag om platsspecifika riktvärden, men även att meddela beslut som är väl avvägda och innehåller tydliga försiktighetsmått, vilket i många fall kan vara komplicerat. Förvaltningens vidareutbildning sker genom deltagande i kurser via bl.a. Länsstyrelsens tillsynsvägledning, nätverket Renare Mark och Naturvårdsverket.

Den före detta kemptvätten på fastigheten Dammen 3 i Dalby är utpekad som en av Skånes mest förorenade fastigheter. Lunds kommun har tagit på sig huvudmannaskap för bidragsansökan och eventuella bidragsfinansierade avhjälpandeåtgärder, detta då det saknas någon ansvarig part att rikta krav mot. Naturvårdsverket beviljade under 2022 bidragsansökan för att genomföra åtgärdsförberedande undersökningar under åren 2022–2025, denna del administreras genom Länsstyrelsen. Projektet drivs av tekniska förvaltningen och miljöförvaltningen deltar i arbetet och ger synpunkter i rollen som tillsynsmyndighet.

Kommunens övriga förvaltningar saknar än så länge egen intern kompetens inom förorenade områden, trots Lunds höga utbyggnadstakt, vilket medför en hög belastning på miljöförvaltningens personal att snabbt kunna svara upp mot behovet av information och vägledning framför allt till tekniska förvaltningen och stadsbyggnadskontoret.

I den nationella tillsynsstrategin finns två fokusområden kopplat till tillsynsområdet förorenade områden *Tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2* samt *Anmälan om avhjälpandeåtgärd enligt § 28 i FMH*.

Det första fokusområdets effektmål är att tillsynsmyndigheterna ska ha tillräcklig förmåga och kunskap att bedriva tillsyn av prioriterade förorenade områden och bedriva en aktiv tillsyn utifrån en fastställd handlingsplan eller motsvarande styrdokument. Som operativa mål anges:

- Antal prioriterade förorenade områden som har ett utrett ansvar har ökat till 31 december 2024 i jämförelse med 1 januari 2022.
- Antal prioriterade förorenade områden med en påbörjad undersökning eller åtgärd har ökat till 31 december 2024 i jämförelse med 1 januari 2022.

Förvaltningen har initierat ett mer strategiskt arbetssätt för tillsyn av kommunens utpekade prioriterade förorenade områden genom att följa en aktivitets- och tidsplan över aktuella prioriterade objekt och tillsynsaktiviteter. Regelbundna möten hålls för att hjälpas åt och följa upp arbetet, vilket avses fortsätta under 2022–2025.

I databasen EBH-stödet finns totalt ca 380 objekt registrerade som potentiellt förorenade områden i Lunds kommun, och av dessa har 79 objekt inventerats och riskklassats. Av de 79 inventerade objekten har 38 objekt tilldelats riskklass 1 och 2 och är i första hand prioriterade att arbeta vidare med. Den största andelen av objekten har inte inventerats och riskklassats men har efter identifiering blivit tilldelade en branschklass. Det finns strax över 130 identifierade objekt i branschklass 2 och här finns också objekt som är prioriterade att arbeta vidare med, t.ex. brandövningsplatser.

Miljönämnden är ansvarig tillsynsmyndighet för det stora flertalet av objekten, men Länsstyrelsen Skåne är tillsynsmyndighet för sju objekt i EBH-stödet och det finns även ett fåtal objekt som omfattas av Försvarsinspektörens för hälsa och miljö (FIHM) tillsynsansvar.

I syfte att uppfylla den nationella tillsynsstrategins krav på handlingsplan eller motsvarande styrdokument har miljöförvaltningen i tagit fram en aktivitets- och tidsplan (bilaga 4) som pekar ut prioriterade förorenade områden och tillsynsaktiviteter att arbeta med under kommande år. Aktivitets- och tidsplanen ska uppdateras årligen i samband med behovsutredningen och framtagande av nästkommande års tillsynsplan.

Tillsynen inom området är mycket resurskrävande och det krävs att prioriteringar görs mellan objekt. Nedan redovisade prioriteringsgrunder har varit en hjälp för att prioritera mellan tillsynsobjekt som listas i aktivitets- och tidsplanen:

1. Objekt med föroreningar som har hög miljö- och hälsofarlighet och stor spridningsbenägenhet, exempelvis PFAS och klorerade kolväten.
2. Objekt som kan innebära ett hot mot människors hälsa, vattenförsörjning, skyddad natur eller vattenförekomster
3. Objekt som brådskar ur ansvarssynpunkt, exempelvis i samband med nedläggning eller konkurs.

Utöver dessa prioriteringsgrunder kommer tillsynen i den mån det är möjligt att fokusera på vissa ärendetyper eller branscher under givna tidsperioder för att öka effektiviteten

Det andra fokusområdets effektmål är att tillsyn vid avhjälpande av förorenade områden utvecklas så att dessa ärenden handläggs rättssäkert, mer effektivt och med miljömässigt motiverade krav. Inga operativa mål har angetts men under åtgärder anges att Naturvårdsverket liksom länsstyrelserna ska se över relevant vägledningmaterial. För tillsynsmyndigheterna anges:

- Tillsynsmyndigheterna tillförskaffar sig tillräcklig kunskap inom riskbedömningar, representativa halter samt platsspecifika riktvärden.

I syfte att beakta detta fokusområde avser förvaltningen fortsätta delta i de kunskapshöjande aktiviteter som erbjuds av Länsstyrelsen, Renare mark och Naturvårdsverket. Genom dessa aktiviteter, vår egen kunskap samt erfarenhet arbetar vi för att bedriva en rättssäker och effektiv tillsyn med miljömässigt motiverade krav.

Behov: Förvaltningen har en resursbrist inom förorenade områden. Bristen blir alltmer påtaglig då arbetsbördan ökar i form av antal komplexa ärenden samt större efterfrågan av vårt stöd och vägledning inom kommunen. Som exempel kan nämnas att andra kommunala förvaltningar efterfrågar informationsinsatser från oss gällande förorenade områden samt masshantering för deras tjänstemän.

Resursbristen medför redan idag längre tider för verksamhetsutövare att få återkoppling på granskning av provtagningsplaner och anmälningsärenden. Vi har ett uppskattat underskott på ett antal hundra timmar för den prognosticerade händelsestyrda tillsynen av inkommande ärenden 2023.

Tillsyn av prioriterade förorenade områden måste också prioriteras ner lägre än vad som uttrycks i nationella mål och Naturvårdsverkets strategi, vilket i praktiken innebär potentiella föroreningsrisker för miljö och människors hälsa. Resursbristen för den behovsprioriterade tillsynen av prioriterade förorenade områden för 2023 uppskattas till ca 1000 timmar.

Mål och styrdokument: Nationella miljö kvalitetsmålen: Frisk luft, Giftfri miljö, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet och God bebyggd miljö. Naturvårdsverkets Nationella tillsynsstrategi (se ovan). Åtgärdsprogram för vattenförvaltningen Södra Östersjön, åtgärd 1 och 2. Lunds kommuns program för social hållbarhet 2020–2030 delmål 5.6. Lunds kommuns program för ekologisk hållbar utveckling (LundaEko) 2021–2030, Mål 2.3 under avsnitt Miljö- och hälsofarliga ämnen. Tillsammans för ett hållbart Skåne, Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2022–2025: Hållbar mark och vattenanvändning.

Förväntad effekt: Föroreningskällor blir identifierade och åtgärdade vilket minskar spridning och exponering av föroreningar.

Masshantering

Tillsyn av masshantering sker genom regelbunden tillsyn av våra avfallsanläggningar och i samband med exploatering och större infrastrukturprojekt där massor uppkommer. Miljöförvaltningen är angelägna att i tidiga skeden i större infrastrukturprojekt och planläggning driva frågan att planera för en hållbar masshantering.

I och med kommunens arbete för att uppnå en mer sammanhållen samhällsbyggnadsprocess med start 2023 förväntas förvaltningens deltagande i tidiga skeden ta alltmer resurser i anspråk även vad gäller masshantering. Masshantering är en fråga som ofta aktualiseras i samband med undersökningar och utredningar avseende förorenade områden. Att planera för en hållbar masshantering är dock aktuell i alla projekt där massor uppstår och behöver beaktas tidigt i samhällsbyggnadsprocessen i Lund med sin höga utbyggnadstakt som genererar stora mängder massor.

Kommunens övriga förvaltningar saknar än så länge egen kompetens inom masshantering, trots Lunds expanderingsstakt, vilket medför ett behov av information och vägledning från oss framför allt till tekniska avdelningen och stadsbyggnadskontoret.

Masshantering är en stor fråga nationellt och Naturvårdsverket har föreslagit en rad förändringar i redovisningen av ett regeringsuppdrag i juni 2022 för att åstadkomma en mer ändamålsenlig hantering av massor. Naturvårdsverket arbetar med att uppdatera befintligt vägledningsmaterial inom området då dagens lagstiftning är svår att omsätta till vad som är godtagbart i praktiken. Dagens lagstiftning är otydligt avseende vilka massor som definieras som avfall och därmed omfattas av avfallslagstiftningen men även gällande bedömning över vad som är en miljö- och hälsomässig säker användning av massor i anläggningsändamål.

I den nationella tillsynsstrategin, under tillsynsområde Avfall, finns flera fokusområden varav ett är *masshantering*. Fokusområdets effektmål är att masshantering ska ske på ett resurseffektivt sätt som minimerar risken för diffus spridning av gifter i samhället. Under preciseringar framgår att en tillsynskampanj över mottagningskontroll av massor inom olika typer av verksamheter är planerad under 2023–2024 efter uppdaterad vägledning och reviderad lagstiftning tagits fram. Som operativt mål anges att den nationella tillsynskampanjen har genomförts i 25 % av landets kommuner. Förvaltningen avser delta i denna tillsynskampanj.

Behov: Förvaltningen har en uppskattad resursbrist för masshantering på 600 h. Masshantering är en fråga som behöver planeras för i god tid och miljöförvaltningen utgår från att detta kommer vara en prioriterad fråga i samhällsbyggnadsprocessen och kräva miljöförvaltningens deltagande. Förvaltningen ser stora behov av tillsynsvägledning och information från centrala myndigheter, detta behov kommer att öka i takt med att nya riktlinjer (vägledningsmaterial) publiceras av Naturvårdsverket och vid genomförande av de ändringar som föreslås i gällande lagstiftning.

Mål och styrdokument: Nationella miljö kvalitetsmålen: Generationsmålet, Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Giftfri miljö, God bebyggd miljö. Nationella tillsynsstrategin. Åtgärdsprogram för vattenförvaltningen Södra Östersjön, Naturvårdsverkets åtgärd 8. Tillsammans för ett hållbart Skåne, Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2022–2025: Åtgärd 8 i Hållbara städer och samhällen.

Förväntad effekt: En bättre resurshushållning med naturtillgångar genom ökad återanvändning och återvinning av massor. Bättre kontroll på avfallstransportörer, hantering av schaktmassor och minskad diffus spridning av föroreningar i samhället.

Återvinning av avfall så att det upphör att vara avfall

Tillsyn sker idag i samband med ordinarie tillsynsbesök vid objekt som återvinner (behandlar) avfall. Tillsynen av när *avfall upphör att vara avfall* är viktig ur ett miljöperspektiv i och med risken för att miljö- och hälsofarliga ämnen följer med i återvinningsprocessen. Det är även av vikt då det avgör vilken lagstiftning som är applicerbar samt vilken myndighet som ska bedriva tillsyn. Tillsyn på avfall sker med miljöbalken, medan tillsyn på produkter sker med kemikalielagstiftningen och marknadskontrollförordningen. Det finns idag få registrerade verksamheter i kommunen som utför återvinning av avfall.

Tillsynsområdet har valts ut som ett av fokusområdena i den nationella strategin för miljöbalkstillsyn. Naturvårdsverket kommer gemensamt med Kemikalieinspektionen ta fram vägledning. I arbetet med fokusområdet prioriteras tillsyn på anteckningsskyldigheten enligt avfallsförordningen. Tillsyn över detta sker redan löpande via förvaltningens ordinarie tillsyn.

Mål och styrdokument: Generationsmålet, Begränsad klimatpåverkan, Giftfri miljö, God bebyggd miljö. Etappmål: Öka andelen kommunalt avfall som materialåtervinns och förbereds för återanvändning. Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021–2025: Hållbara städer och samhällen.

Förväntad effekt: Användningen av återvunnet material ökar och miljö- och hälsofarliga ämnen förs ur återvinningsprocessen.

Illegal avfallshantering

Tillsyn över bristfällig, eller illegal, avfallshantering sker idag främst genom inkommande ärenden och vid den ordinarie tillsynen av fasta tillsynsobjekt. Det finns stora svårigheter med att fånga upp den illegala avfallshanteringen då den oftast bedrivs av ljusskygga verksamheter som inte följer ordinarie ärendegång med inkommande anmälan eller liknande. I vissa fall utförs gemensam tillsyn med Länsstyrelsen avseende otillåtna gränsöverskridande avfallstransporter, detta är dock inte vanligt förekommande.

I den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken lyfts den illegala avfallshanteringen fram som ett fokusområde. Naturvårdsverket kommer under 2023 ta fram vägledning för fokusområdet. Under perioden 2023-2024 ska även tillsynsaktiviteter utföras med inriktning på åkerier och deras avfallstransporter samt avfallsanläggningar. Miljöförvaltningen kommer under 2023 förbereda inför kommande tillsynsaktivitet.

Mål och styrdokument: Generationsmålet, Giftfri miljö, God bebyggd miljö. Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021–2025: Hållbara städer och samhällen.

Förväntad effekt: Verksamheter som bedriver illegal avfallshantering kan lokaliseras och åtgärdas. Avfallet hamnar framöver i stället hos verksamheter

som hanterar det korrekt, vilket i sin tur ger positiva effekter med bättre återvinning och återanvändning som resultat. Då en felaktig hantering av avfall kan innebära risker för miljön och människors hälsa kommer en minskning av illegal avfallshantering ge en positiv effekt på detta.

Kemikalieområdet

I Lunds kommun finns ett flertal laboratorieverksamheter, såväl större som vid Lunds universitet och sjukhuset som mindre specialistföretag inom t.ex. tech- och läkemedelsbranschen. Många andra verksamheter har också någon typ av kemikaliehantering och då är det en del av den löpande tillsynen att inspektera kemikaliehanteringen. Det tas hänsyn till egenkontrollförordning, Reach-förordningen, CLP förordningen och Miljöbalken.

Efter att Kemikalieinspektionen blev utpekad som ansvarig nationell myndighet för marknadskontrollförordningen publicerade Naturvårdsverket under senare delen av 2022 fokusområdet Kemikalietillsyn. Detta kommer att inkorporeras i miljöförvaltningens tillsynsplan under 2023.

Sprängämnesprekursorer

Regler för produkter som innehåller vissa kemiska ämnen, så kallade sprängämnesprekursorer, har sin grund i en EU-förordning som kompletterats med lagen och förordningen om sprängämnesprekursorer. Syftet med reglerna är att minska möjligheterna till tillverkning av hemgjorda sprängämnen.

Miljöförvaltningen har inventerat förekomsten av försäljning av sprängämnesprekursorer och det konstateras att tillsynsbehovet är relativt begränsat. Miljöförvaltningen inkorporerar tillsynen av sprängämnesprekursorer i den ordinarie kemikalietillsynen.

Områdesskydd, naturvård och strandskydd

Hänsyn till områdesskydd, naturvårdsaspekter och strandskydd måste tas i allt fler ärenden, detta då det sker en ökning av verksamheter och genomförande av projekt utanför detaljplanelagt område. Åtgärder inom strandskyddat område är också alltmer vanliga beroende på att kommunen är inne i ett expansivt skede, vilket gör att byggnation och åtgärder i landskapet ökar.

Komplexiteten i ärendena är stor och antalet remisser och beslut som rör vattenverksamhet, naturvård och strandskydd har ökat. Miljöförvaltningen söker i möjligaste mån samordning med stadsbyggnadskontoret och tekniska förvaltningen i frågor som berör olika former av områdesskydd.

Hälsoskydd

Tillsynen inom hälsoskyddsområdet syftar till att människors hälsa inte ska påverkas negativt. Tillsynsområdet är brett och riktas mot många olika aktiviteter i samhället.

Tillsynsområdet är brett och omfattar bland annat inomhus- och boendemiljöer, förskolor och skolor, badvattenkvalitet, hållande av djur inom detaljplanelagt område, tatuering, strålning (kosmetiska solarier, radon och magnetfält), tobakstillsyn och danslokaler (t.ex. studentkårs- och nationsverksamheter) och hygieniska behandlingslokaler.

Till anmälningspliktiga verksamheter enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd räknas bland annat skolor och förskolor, bassängbad för allmänheten eller många människor, och yrkesmässigt hygieniska verksamheter med risk för blodsmitta och annan smitta vid användning av stickande eller skärande verktyg (fotvård, tatuering m.m.).

Majoriteten av de anmälningspliktiga objekten har tilldelats en fast årsavgift, vilket anger hur många tillsynstimmar som objekten bedöms behöva årligen. Tiderna ska ses som ett genomsnittligt behov under en längre period.

Miljönämnden har även tillsyn över sådana verksamheter och lokaler som inte omfattas av särskild anmälningsplikt, till exempel idrottslokaler, tillfälliga boenden såsom hotell och vandrarhem, och hygienverksamheter *utan* stickande eller skärande verktyg.

Mycket tid går åt till att hantera frågor som rör klagomål på inomhus- och boendemiljöer, där vanliga problem kan vara t.ex. buller från trafik, byggande och grannar; samt problem med fukt, mögel och lukt. Tidvis inkommer även mycket klagomål på förekomst av råttor och andra skadedjur, vilket till stor del är kopplat till bygg- och gatuarbeten men kan även ha sin grund i bristande avfallshantering och egenkontroll.

Bostäder	Strålning	Offentliga lokaler	Hygienlokaler
Inomhus- och boendemiljö	Radon	Skolor och förskolor	Tatuering
Information till fastighetsägare	Elektromagnetisk strålning	Tillfälliga boenden	Hålltagare
Egenkontroll	Solarier	Idrottsanläggningar	Akupunktörer
		Nöjes- och danslokaler	Fotvårdare
		Rökfria miljöer	Hudvård
		Bassäng- och strandbad	Frisörer
		Vård- och äldreboenden	Massörer
			Barberare
			Nagelsalonger

Prioriterade tillsynsområden under 2023

Bostäder

I takt med förtätningen av samhället delar bostäder och verksamheter på en allt mindre yta, vilket ökar risken för störningar. Förvaltningen handlägger varje år många ärenden och förfrågningar rörande klagomål på störningar i bostadsmiljöer. Klagomålen kan handla om till exempel bristfällig ventilation, fukt och mögelproblem, temperatur och buller. Förtätningen och "blandstaden" samt klimatförändringar medför även nya typer av problem i bostadsmiljöer. När antalet värmeböljor blir fler och längre ökar även problemen med höga inomhustemperaturer.

Inomhusmiljö i bostäder är ett fokusområde i den nationella tillsynsstrategin. Tillsynsaktiviteter för bostäder enligt den nationella tillsynsstrategin är kartläggning och urval av fastigheter/bostäder 2022-2024 inför tillsyn, samt tillsyn av fastigheter/bostäder där risken för olägenhet för människors hälsa är stor 2022-2024. Folkhälsomyndigheten ska ta fram en tillsynsvägledning och informationsmaterial om bostadstillsyn som planeras vara klart våren 2024.

Förvaltningen arbetar idag främst med händelsestyrd tillsyn. Till viss del bedrivs även förebyggande tillsyn, till exempel har det tidigare genomförts ett tillsynsprojekt om fastighetsägares egenkontroll och förvaltningen har även en samverkan med andra myndigheter så som stadsbyggnadskontoret och Räddningstjänst SYD om misstänkt undermåliga eller olovliga bostäder. Att ställa om till mer förebyggande tillsyn är ett stort arbete. Förvaltningen fortsätter under 2023 med att kartlägga flerbostadsfastigheter inför den kommande tillsynen.

Mål och styrdokument: Miljöbalken, Folkhälsomyndighetens allmänna råd, Strategi för miljöbalkstillsyn 2022-2024, God bebyggd miljö, LundaEko, Åtgärdsprogrammet för buller, Barnkonventionen.

Förväntad effekt: God inomhusmiljö i bostäder. Att fastighetsägarna bedriver egenkontroll och tillsynsmyndigheterna arbetar förebyggande och utövar en effektiv bostadstillsyn. Efter tillsynsaktiviteten ska miljöförvaltningens kunskap om förebyggande bostadstillsyn ha ökat och förvaltningen arbetar metodiskt med förebyggande bostadstillsyn.

Skolor

Tillsyn av skolor sker återkommande vart tredje år. Detta ligger i linje med den nationella tillsynsstrategin som anger att tillsyn ska ske minst vart femte år, samt att fokus på städning ska ingå i tillsynen under perioden 2022-2024.

Under 2023 planeras tillsyn på de mindre och mellanstora skolorna (upp till 400 elever). Skolor med fler än 400 elever planeras för tillsyn under 2024. Tillsynen 2023 beräknas pågå under större delen av året och innehålla information, inspektioner samt uppföljning där städningen är ett fokusområde enligt tillsynsstrategin.

Mål och styrdokument: Miljöbalken, Förordning om verksamhetsutövares egenkontroll, Strategi för miljöbalkstillsyn 2022-2024, Folkhälsomyndighetens allmänna råd, LundaEko, LundaKem, Barnkonventionen.

Förväntad effekt: En bättre hälsa hos barn genom god innemiljö, hygien och utemiljö på förskolan.

Hygieniska verksamheter

Miljöförvaltningen bedriver regelbunden tillsyn av hygieniska verksamheter där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar där det finns risk för blodsmitta och annan smitta som följd av behandling med skalpeller, akupunktur nålar, piercingverktyg eller andra liknande stickande eller skärande verktyg. Miljöförvaltningen bedriver även regelbunden tillsyn på kosmetiska solarier, som är anmälningsskyddade enligt strålskyddslagstiftningen. Tillsyn sker vartannat eller vart tredje år beroende på typ av verksamhet.

Naturvårdsverkets nationella tillsynsstrategi eftersträvar en likvärdig tillsyn av yrkesmässiga hygieniska verksamheter. Ännu har inga förslag på tillsynsaktiviteter eller på hur uppföljning kan komma att ske tagits fram. Socialstyrelsen arbetar med att uppdatera vägledningen för yrkesmässiga hygieniska behandlingar. Förvaltningen planerar under 2023 att tillsyna anmälda hygieniska verksamheter. Förvaltningen planerar även att fortsätta inventera sådana hygieniska verksamheter som sedan den 1 juli 2021 omfattas av en utökad anmälningsskydd.

Mål och styrdokument: Miljöbalken, Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, Förordning om verksamhetsutövares egenkontroll, strategi för miljöbalkstillsyn 2022-2024, Socialstyrelsens allmänna råd.

Förväntad effekt: Tillsynsbesök i verksamheternas lokaler och granskning av egenkontrollen ska säkerhetsställa goda hygieniska rutiner och en hygienisk behandlingsmiljö bland yrkesmässiga hygieniska verksamheter i Lunds kommun.

Publika arrangemang samt nöjes- och danslokaler

För dans- och nöjeslokaler där det finns risk att besökare utsätts för hörsel-skadligt buller sker återkommande tillsyn, likaså vid tillfälliga evenemang. Även närboende riskerar att bli störda av dessa verksamheter genom till exempel buller och nedskräpning. Tillsynen minskar risk för störningar även för omgivningen då verksamheten genom att bedriva egenkontroll minimerar risken för störningar.

Mål och styrdokument: Miljöbalken, Folkhälsomyndighetens allmänna råd om höga ljudnivåer

Strålskydd

Ett delmål till miljömålet "God Bebyggd Miljö" är att ingen bostad ska ha en radonhalt över 200 Bq/m³ luft efter år 2020. I arbetet ingår att ta emot uppgifter om radonhalter för bostäder och tillse att höga radonhalter åtgärdas. Under året kommer miljöförvaltningen att följa upp radonhalter i skolor. Förvaltningen bevakar även frågor kring elektromagnetiska fält som kan uppkomma kring t.ex. större kraftledningar och transformatorstationer. Förvaltningen hanterar även många frågor från kommuninvånare och mäklare om radon och elektromagnetiska fält.

Mål och styrdokument: Strålskyddslagen, God bebyggd miljö, Säker strålmiljö, LundaEko,

Rökfria miljöer

Platser som uteserveringar, lekplatser, entréer till butiker och busshållplatser är några exempel på så kallade *rökfria miljöer* där rökning är förbjuden. 2023 planeras för stickprovskontroller av sådana typer av platser. Vid tillsyn av förskolor, skolor och undervisningslokaler kontrolleras om skolgården är rökfri, om tydliga skyltar för rökförbud finns uppsatta vid området där rökförbud råder, samt hur verksamheten arbetar förebyggande med tobaksfrågor. Vid tillsyn av nöjes- och danslokaler kontrolleras även den rökfria miljön. Förvaltningen deltar även i kommunens ANDTS-grupp.

Mål och styrdokument: Lagen om tobak och liknade produkter, Lunds kommuns ANDTS-plan

Förväntad effekt: Minska barns och ungdomars exponering av rökning.

Tillfälliga boenden och Vårdboenden

Enligt 45 § i förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska miljönämnden, utöver vad som framgår av miljötillsynsförordningen, ägna särskild uppmärksamhet bland annat åt tillfälliga boenden och lokaler för vård eller annat omhändertagande. Förvaltningen planerar 2023 att tillsyna äldreboenden och flyktingboenden. Fokus för tillsynen är inomhusmiljön och att de som bor där inte riskerar att utsättas för olägenhet.

Mål och styrdokument: Miljöbalken, Folkhälsomyndighetens allmänna råd

Miljöstrategiskt arbete och miljöövervakning

I miljönämndens uppdrag ingår, utöver tillsynsarbetet, även ett stort mått av miljöstrategiskt arbete i syfte att bygga ett långsiktigt robust och hållbart samhälle. Miljönämnden är delaktig i flera kommunala och regionala åtgärder som syftar till att övervaka och förbättra miljön.

Samhällsplanering

Det byggs mycket i Lunds kommun och kraven är höga på att ha koll på hur det går med olika planer och projekt. Lunds kommun är en de kommuner i landet som har störst bygginvesteringar per invånare. Stora satsningar, inte minst inom forskning och infrastruktur, och därtill nya stadsdelar med bostäder, samhällsfastigheter och parkmiljöer. Samhällsplaneringen har ofta en hög komplexitet och det krävs ett djupare engagemang tidigt i planprocessen. Miljöförvaltningen deltar aktivt i samhällsbyggnadsprocessen och miljönämnden är regelmässigt remissinstans för olika planprogram, detaljplaner, bygglov m.m.

Luftövervakning och luftkvalitet

Miljökvalitetsnormer för utomhusluft syftar till att skydda människors hälsa och miljön samt att uppfylla krav i EU-direktiven 2008/50/EG och 2004/107/EG. Regeringen har utfärdat en förordning med miljökvalitetsnormer (MKN) för utomhusluft, luftkvalitetsförordningen (2010:477). Under 2023/2024 förväntas EU anta nya gränsvärden baserat på WHO:s riktlinjer. Dessa gränsvärden kommer sedan att implementeras i svensk lagstiftning såsom skärpta miljökvalitetsnormer.

Miljönämnden dokumenterar luftkvaliteten i kommunen för att tillse att fastställda miljökvalitetsnormer samt de nationella, regionala och lokala miljömålen uppfylls. Kontinuerliga luftmätningar sker i gatu- och taknivå.

Kontinuerliga mätningar i tak- och gatunivå

- Mätningar i taknivå görs av kvävedioxid, svaveldioxid och marknära ozon över en sträcka mellan Grand Hotell (placering för sändaren) och Spyken (placering av mottagaren).
- Mätningar i gatunivå sker vid mätstationen på Trollebergsvägen. Vid denna station mäts kvävedioxid, marknära ozon och PM10.

Redovisning av realtidsdata från mätstationerna sker via kommunens hemsida samt på Naturvårdverkets hemsida (realtidsdata från taknivåmätningarna), samt i årsrapport till nämnden och naturvårdsverket.

Projekt

Under 2022 påbörjades ett projekt för att kartlägga luftkvaliteten på gårdar till förskolor och skolor i Lunds kommun. Detta är ett särskilt uppdrag från kommunstyrelsen till miljönämnden att genomföra luftkvalitetsmätningar avseende kvävedioxid (NO₂) samt partikelhalter (PM₁₀ och PM_{2,5}).

Projektet genomförs under hösten 2022 och våren 2023. Projektet drivs i samarbete Lunds universitet, avd Ergonomi och aerosolteknologi och avd Arbets- och miljömedicin, och omfattar 10 förskolor och 1 skola. Resultatet ska redovisas i juni 2023.

Mätstationer

Miljönämndens mätstation för luftkvalitetsmätningar i gatunivå vid Trollebergsvägen kommer under 2023 att ersättas med ny mätcontainer och utbyte av mätutrustning som kan mäta fler parametrar. Denna anläggning ingår i mätnätverket för den samordnade luftkontrollen i Skåne (Skånes Luftvårdsförbund) och utgör en del i den nationella luftkvalitetskontrollen för att uppfylla EU-direktiven.

Mätinstrumenten på Grand Hotell/Spyken har varit i bruk under lång tid och även här kommer ett utbyte till modernare apparatur krävas inom de närmaste åren. Mätningar vid denna anläggning, i taknivå, har skett sedan år 1990 och ger därmed Lunds kommun en lång och värdefull mätserie.

Samordnad luftkvalitetskontroll och Skåneluft

Skånes Luftvårdsförbund bildar ett samverkansområde för samtliga skånska kommuner med syfte att samordna kontrollen av luftkvaliteten i Skåne. Kontrollen består av kontinuerliga mätningar samt modellberäkningar enligt en kontrollstrategi som omfattar hela samverkansområdet. Även indikativa mätningar utförs som grund för objektiv skattning.

Samverkansområdet uppfyller kontrollkraven som finns i föreskrifterna om kontroll av luftkvalitet (NFS 2016:9) genom ett nätverk av mätstationer i olika miljöer runt om i Skåne, med kontinuerliga mätningar av kvävedioxid, PM₁₀, PM_{2,5} samt bensen. För Lunds del innebär detta att vår mätstation vid Trollebergsvägen ingår i detta nätverk. Övriga mätstationer finns placerade i Malmö, Burlöv, Helsingborg, Landskrona, Svalöv samt i Trelleborg.

Lunds kommun är via miljöförvaltningen även representerad i styrelsen för Skånes Luftvårdsförbund.

Förvaltningen fortsätter sin samverkan i Skåneluft-gruppen. I detta samarbete ingår fem skånska kommuner (Malmö, Landskrona, Helsingborg, Trelleborg, Lund), Lunds Tekniska Högskola, Skånes Luftvårdsförbund samt Naturvårdsverket. Gruppen har bland annat en gemensam luftdatabas och hemsida där mätvärden från respektive kommuns mätstationer visas i realtid.

Grundvattenkvalitet

Miljöförvaltningen har under en tioårsperiod genomfört grundvattenprovtagningar (vår och höst) i ett stort antal brunnar, grundvattenrör och källor geografiskt fördelade över hela kommunen. Provtagningarna ingår i kommunens miljöövervakningsprogram. Under pandemin pausades provtagningarna. I samband med uppehållet har förvaltningen fört en intern diskussion om behovet att utvärdera programmet och analysresultaten.

Ungefär samtidigt, i samband med framtagandet av en ny översiktsplan (ÖP) för Lunds kommun, har Stadsbyggnadskontoret och kommunens vatten- samordnare identifierat att grundvattensituationen är ett relativt outforskat område som behöver belysas tydligare i ÖP. I syfte att skaffa bättre underlag kring kommunens grundvattenresurser och eventuellt behov av starkare skydd för vissa områden har kommunen uppdragit åt konsultfirman Sweco att utreda frågorna och lämna förslag som kan beaktas i ÖP. Ett delprojekt inom detta uppdrag har varit att låta Sweco även granska det paket av grundvattenprovtagningar som ingår i kommunens miljöövervakningsprogram. Slutrapport från uppdraget har ännu inte inkommit.

Vattendirektivet och Lunds Vatten

Vattendirektivet och vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för att uppfylla beslutade miljö kvalitetsnormer för vatten involverar många aktörer i kommunen. Inom ramen för konceptet *Lunds Vatten* har Lunds kommun och VA SYD, tagit fram ett antal planer:

- Kommunal Vattenförsörjningsplan
- VA-utbyggnadsplan
- Dagvattenplan
- Översvämningssplan
- Sjö- och vattendragsplan

Dessa strategiska planer är viktiga underlag för den kommunala planeringen, planerna är dock i behov av revidering. Den 1 januari förändras också lagen om allmänna vattentjänster. Bland annat kommer kommunerna att under 2023 bli tvungna att ta fram, samråda och besluta om en vattentjänstplan.

Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Planen ska även innehålla en bedömning av hur de allmänna va-anläggningarna ska hanteras vid ökad belastning på grund av skyfall. VA SYD har tagit initiativ till att påbörja arbetet med framtagande av en vattentjänstplan för Lunds kommun. Miljöförvaltningen och övriga berörda förvaltningar i kommunen kommer att delta i utredningsarbetet under 2023.

I regeringens lagrådsremiss finns även förslag, i fråga om små enskilda avloppsanläggningar, att meddela föreskrifter om skyldighet att kontrollera anläggningens funktion och att lämna vissa uppgifter till tillsynsmyndigheten. Om dessa förslag blir verklighet är oklart i dagsläget.

Kemikalieplan - LundaKem

Miljöförvaltningen har under 2022, på uppdrag av kommunstyrelsen, reviderat Lunds kommuns kemikalieplan, LundaKem. Efter godkännande i miljönämnden i november har planen nu skickats ut på remiss till samtliga nämnder och styrelser i Lunds kommun. I den nya versionen av kemikalieplanen, LundaKem 2.0, förtydligas och effektiviseras planering, åtgärdsarbete och uppföljning av kemikaliefrågorna i Lunds kommun. Alla nämnder och styrelser blir berörda av LundaKem och åtgärderna är fördelade i fyra områden:

- Byggnader och anläggningar
- Verksamheter
- Upphandling
- Kommunikation och information

Fokus för planen utökas till att omfatta alla medborgare i Lunds kommun, men barn, unga och andra känsliga grupper beaktas särskilt. Kemikalieplanen innefattar också åtgärder för att främja hållbar plastanvändning.

Mål och styrdokument: Generationsmålet och Giftfri miljö, mål i Agenda 2030. LundaEko, område 2 "Miljö- och hälsofarliga ämnen". Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021–2025: Hållbar konsumtion och produktion.

Förväntad effekt: En bättre kontroll på kemiska produkter samt varor som innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen, kunskapshöjning inom området och minskad diffus spridning av föroreningar i samhället.

Digitalisering och kvalitetsutveckling

Effektiva verksamhetssystem

Miljöförvaltningen använder verksamhetssystemet EDP Vision, vilket är en serie program som tillsammans bildar heltäckande IT-lösningar inom ärende- och dokumenthantering för alla delar inom nämndens ansvarsområden.

En avgörande faktor för att hålla hög kvalitet i nämndens myndighetsutövning är att verksamhetssystemen underhålls och utvecklas i takt med förändringar i lagstiftningen och att systemen kan integreras gentemot kommunens övriga system samt mot centrala myndigheters databaser.

Som en följd av bland annat EU-direktiv och den nationella strategin för miljöbalkstillsynen driver centrala myndigheter (Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten m.fl.) digitaliseringsprojekt som syftar till att dels kvalitetssäkra och effektivisera kommunernas tillsyn, dels underlätta statens uppföljning och insamling av statistik.

För att möta bl.a. kraven från centrala myndigheter, men även underlätta för verksamhetsutövare och medborgare, har miljöförvaltningen tagit fram en *Färdplan för digitalisering*. Prioriterade frågor i färdplanen är:

- Digitala tjänster för omklassning och registrering av livsmedelsverksamheter i EDP Vision.
- Karttjänster - koppling mellan kommunens GIS-tjänster och EDP Vision.
- Debiteringsfunktioner – effektivare system för debitering av löpande fakturor.
- W3D3 <-> EDP Vision, digital koppling mellan kommunens diariesystem.
- HAV - digitalisering enskilda avlopp.

Tillgänglighetsanpassning

Material som publiceras på kommunens digitala plattformar ska uppfylla regelverket enligt *Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service*.

Miljöförvaltningen arbetar löpande med att uppdatera och tillgänglighetsanpassa beslutsmallar, informationsmaterial m.m.

Servicemätning – "kundnöjdhet"

Lunds kommun genomför olika former av servicemätningar. Förvaltningen deltar i SKR:s undersökning *Insikt* som är en mätning av kommunernas myndighetsutövning. I första hand mäts servicen för gruppen företagare, men kommunerna har även möjlighet att mäta nöjdheten hos privatpersoner, ideella föreningar och offentliga organisationer. Enkäter skickas till ett urval som fått ett beslut eller varit föremål för någon form av tillsynsåtgärd från miljönämnden. Ett antal serviceparametrar mäts och redovisas, och under en följd av år kan miljönämndens verksamhet uppvisa mycket goda resultat.

